

CHRONIMY OKNA

Rolety zewnętrzne są coraz częściej stosowanymi zabezpieczeniami. Inwestorzy doceniają również fakt, że są skuteczną osłoną przeciwsłoneczną. Rolety są produkowane w wielu kolorach i z różnymi rodzajami skrzynek, co pozwala na dopasowanie ich do każdego rodzaju i barwy elewacji.

Opracowanie: Anna Grocholska

Rolety zewnętrzne

Choć interesuje nas w tej chwili głównie funkcja antywłamaniowa rolet zewnętrznych, zaznaczyć trzeba, że rolety te stanowią też osłonę przed słońcem, oraz – w różnym stopniu, zależnym od konstrukcji – tłumią hałas i ograniczają ucieczkę ciepła przez okna.

Rolety mogą mieć różną budowę, zależną od funkcji, jaką mają spełniać. Omawiamy jednak tylko te, które stanowią ochronę przed włamaniami.

Roleta, która ma pełnić funkcję antywłamaniową powinna mieć klasę odporności na agresję E6 (najwyższą). Oznacza to, że musi oprzeć się próbie włamania przy użyciu narzędzi elektrycznych o mocy do 2 kW przez 15-22 min.

Rolety antywłamaniowe, podobnie jak inne zabezpieczenia, muszą mieć atest Instytutu Mechaniki Precyzyjnej. Są również, tak jak i drzwi, brane pod uwagę przez towarzystwa ubezpieczeniowe przy udzielaniu zniżek.

Budowa

Roleta zewnętrzna składa się z pancrza, który porusza się w prowadnicach i jest chowany do skrzynki znajdującej się ponad nim **1**. W skrzynce umieszczony jest mechanizm nawojowy. Z uwagi na dużą wagę pancrza rolety antywłamaniowej – nawet 18 kg/m² – roletę opuszcza i podnosi się za pośrednictwem korby lub silniczka elektrycznego sterowanego ręcznie bądź pilotem. W lżejszych roletach pancierz może być poruszany za pomocą taśmy.

Opuszczony pancierz można zamknąć na zamek.

W celu zabezpieczenia domu przed włamaniami stosuje się rolety o panczerze stalowym oraz aluminiowym. W przypadku rolet ze stali szlachetnej, listewki mają budowę komorową. Wnętrze komory wypełnia się żywicą. Rolety antywłamaniowe z tego materiału nie są lakierowane. Nie mają również perforacji, która umożliwia wentylację pomieszczeń, ale w tym przypadku nie jest korzystna, gdyż osłabia wytrzymałość pancrza.

Rolety aluminiowe wykonuje się z zimnogiętych profili wypełnionych pianką poliuretanową lub z aluminium ciągnionego. Te drugie nie mają wypełnienia, są sztywniejsze, ale znacznie cięższe. Profile aluminiowe są pokrywane grubopowłokowym lakierem piecowym

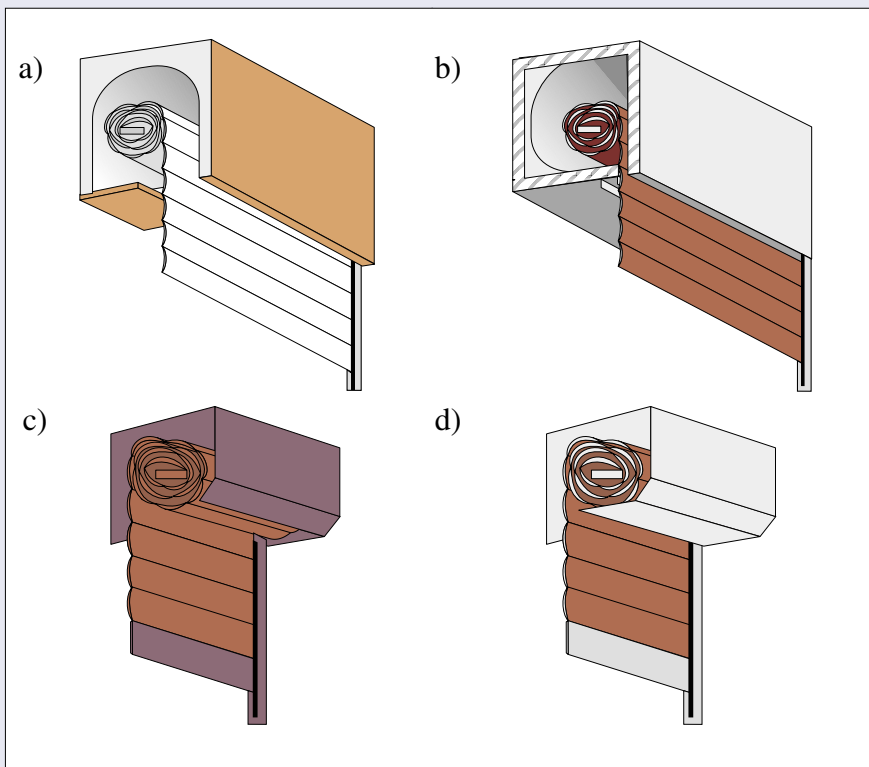
fol. Akka

1 Pancierz rolety prowadzony jest w prowadnicach i zwijany do skrzynki (fol. Orliita)

2 Pancierz aluminiowy może mieć niemal dowolny kolor; roleta może być zespolona z moskitierą (fol. Akka)

3 Rodzaje skrzynek: a) nadpróżowa, b) do montażu wraz z oknem, c) montowana na elewacji, d) w systemie podtynkowym

Rolety można montować w trakcie budowy domu lub w budynku istniejącym.

w różnych kolorach – również o fakturze drewna **2**. Istnieje możliwość kupienia rolet w dwóch kolorach – barwa profili od zewnątrz może być dopasowana do fasady.

Nad oknem montuje się skrzynkę, do której zwijany jest pancierz rolety. Skrzynka może być umieszczona na murze lub nad oknem – podczas wznoszenia lub remontu domu **3 a-d**. Podczas budowy domu montuje się **rolety w systemie RKS** – nadpróżowe. Takie rozwiązanie pozwala podzielić inwestycję na dwa etapy, dzięki czemu rozkłada się również jej koszt. W pierwszym etapie montowana jest kaseta wraz z wyposażeniem. W drugim, po wstawieniu okien, montowane są prowadnice pancierza oraz napęd.

Skrzynki nadpróżowe wykonywane są najczęściej z twardego styropianu zbrojonego ocynkowanymi prętami stalowymi. Z zewnątrz zalewa się je betonem, a następnie tynkuje. Są więc całkowicie niewidoczne. Dostęp do mechanizmu jest

możliwy poprzez pokrywą rewizyjną umieszczoną u dołu skrzyńki.

Jeśli zdecydowaliśmy się na rolety, gdy zostały już wykonane otwory okienne, można zainstalować **rolety standardowe zewnętrzne na mur**. Mogą być zamontowane na murze nad oknem lub wewnątrz wnęki okiennej – wtedy skrzynka częściowo przysłania szybę. We wnęce okiennej,

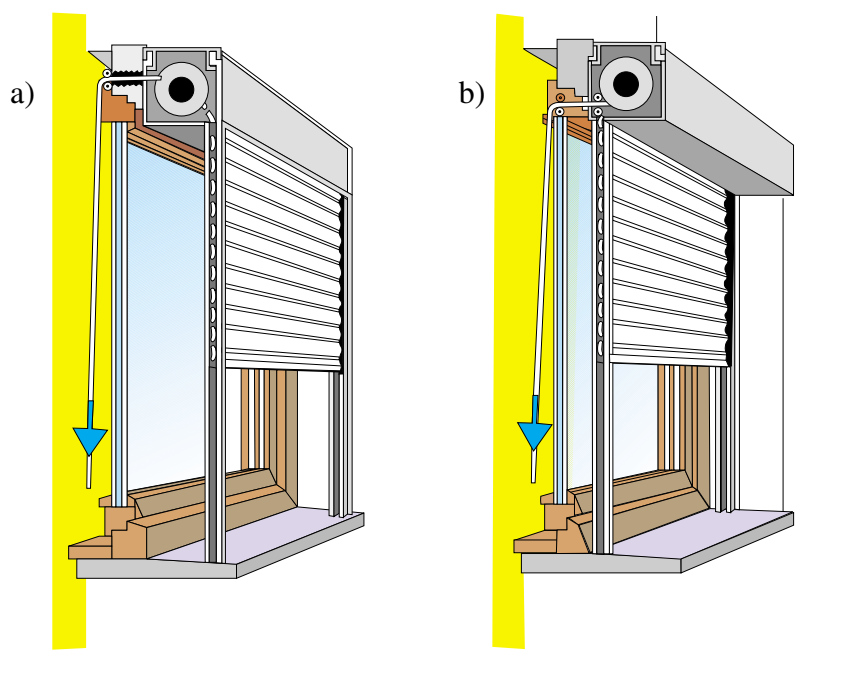
od strony zewnętrznej, można też zainstalować **roletę zewnętrzną z nośnikiem tynku**. Czoło skrzyńki jest pokryte płytą z wełny drzewnej, która stanowi bardzo dobry podkład pod tynk. Po otynkowaniu kaseta jest niewidoczna. Tego rodzaju rolety można montować zarówno podczas remontu, jak i wznoszenia domu.

Z kolei podczas wymiany okien możliwe jest zainstalowanie **rolet w skrzynce zespolonej z oknem**. Skrzynki są wykonywane z PVC. Wadą tego rozwiązania jest zmniejszenie wielkości okna, gdyż skrzynka – zależnie od typu i wielkości może mieć wysokość nawet ok. 20 cm.

Rolety mogą być prawo- i lewoskrętne **4 a,b**. W przypadku prawoskrętnych pancierz znajduje się w płaszczyźnie fasady. Pomiedzy roletą a szybą pozostaje przestrzeń odpowiadająca głębokości wnęki okiennej. W roletach lewoskrętnych pancierz jest umieszczony tuż przy szybie. W tym rozwiązaniu skrzynka jest elementem zdecydowanie wyróżniającym się z fasady.

Kraty

Kraty jeszcze do niedawna montowało się w domach jednorodzinnych powszechnie. Dziś odchodzi się od tego na rzecz innych rodzajów zabezpieczeń. Niemniej jest to nadal rozwiązanie najtańsze.

4 Sposób prowadzenia pancierza: a) roleta prawoskrętna, b) roleta lewoskrętna

Kraty mogą być stałe lub otwierane. Niezależnie od tego powinny mieć odpowiednią konstrukcję. Ponieważ krata musi być możliwie sztywna, więc im cieńsze pręty, tym powinny być gęściej rozmieszczone. Przykładowo, pręty o średnicy ok. 15 mm powinny być rozmieszczone nie rzadziej niż co 10 cm. Kraty obecnie wykonuje się również z płaskich profili.

Kraty stałe są montowane bezpośrednio do ściany budynku. Zdarzają się kute kraty, z tak wyprofilowaną dolną częścią, że można na zewnętrznej stronie parapetu postawić skrzynki na kwiaty. Zawsze jednak w przypadku krat należy pamiętać, że im grubsze pręty, tym trudniejsze do

przejęcia. Istotnym minusem jest to, że w przypadku pożaru kraty uniemożliwiają ewakuację przez okna.

Kraty otwierane mogą być otwierane „zwyczajnie”, tak jak drzwi, składane, rozsuwane i zwijane. Coraz częściej, oprócz stali ocynkowanej i szlachetnej, wykonuje się je z profili aluminiowych. Stal może być ocynkowana lub galwanizowana, aluminium lakierowane proszkiem na różne kolory.

Kratami otwieranymi można chronić okna i drzwi, podczas gdy stałymi tylko okna. Kraty otwierane „zwyczajnie” są o tyle niewygodne, że potrzeba dużo miejsca, aby je otworzyć. **Kraty składane** to segmenty wykonane z prętów, najczęściej

ujęte w ramy i połączone między sobą zawiasami. Kraty te mogą być dwu- lub wielodzielne – nawet harmonijkowe. Mniejsze kraty składa się na jedną stronę, większe na dwie strony. W **kratach rozsuwanych** cała krata jest odsuwana na bok w prowadnicach. Mechanizm kulkowy ułatwia tę czynność. W tym rozwiązaniu do elewacji muszą być przymocowane stałe prowadnice. **Kraty zwijane** są rolowane do kasety umieszczonej nad drzwiami lub oknem. Mechanizm zwijający może być poruszany korbą lub silniczkiem.

Uwaga. Kraty można certyfikować. Pojawiają się już producenci dysponujący atestem Instytutu Mechaniki Precyzyjnej. ■

Aby ochrona była skuteczna

Nasz majątek będzie chroniony tymi wyrobami, które sami wybierzemy. I to jest najważniejsza decyzja. Jeśli wybierzemy złe zabezpieczenie, bo jest najtańsze, to należy się liczyć z tym, że zostaniemy okradzeni. W przypadku domu jednorodzinnego są właściwie trzy najistotniejsze elementy, które zapewniają mieszkańcom bezpieczeństwo: antywłamaniowe drzwi, antywłamaniowe okna, alarm.

1 Najistotniejsze są drzwi. Muszą mieć certyfikat Instytutu Mechaniki Precyzyjnej i stopień odporności na włamanie klasy "C" (można to sprawdzić na tabliczce przytwierdzonej do drzwi na rancie od strony zawiasów. Polecam, by instalować drzwi antywłamaniowe w wejściu głównym do domu, przejściu z garażu i wyjściu do ogrodu, jak również w wejściu do mieszkań w budynkach wielorodzinnych.

W przypadku drzwi często zdarza się, że po jakimś czasie zaczynają się zacinać. Jest to spowodowane tym, że budynek pracuje, a nowy dodatkowo osiada. Serwisant musi te usterki usunąć. Dokonując przeglądu raz na pół roku w autoryzowanym serwisie właściwie gwarantuje się bezawaryjną pracę wyrobu.

Przestrzegalbym przed wyrobami, które mają tzw. dożywotnią gwarancję. Jest to jedynie chwyt reklamowy. Powstaje bowiem pytanie, czego ta gwarancja dotyczy. Wiadomo przecież, że same drzwi, jako konstrukcja raczej nie zepsują się. Chodzi o prawidłowe funkcjonowanie zamków, klamek. A są to części, które z czasem muszą ulec zużyciu.

2 Okna powinno się odpowiednio zabezpieczyć nie tylko w domach jednorodzinnych, ale też mieszkaniach na piętrach szczególnie narażonych na włamanie. Jest to parter i ostatnie piętro. Okna muszą być antywłamaniowe, tzn. mieć certyfikat Instytutu Mechaniki Precyzyjnej i co najmniej klasę „2” odporności na włamanie.

Nie polecam okien z mikrorozszczelnieniem – jeśli wychodzą z domu pozostawimy je rozszczelnione, można stosunkowo łatwo, popychając od zewnątrz, otworzyć je. Na pewno inwestorzy zdają sobie sprawę, że okna powinny mieć wzmocnione, antywłamaniowe okucia. Ale też trzeba pamiętać o tym, aby sam profil

był wystarczająco mocny. W przypadku okien z PVC muszą być wewnątrz wzmocnienia z profili stalowych.

Ludzie często decydują się na kraty, gdyż obawiają się, że okno antywłamaniowe, po którym nie widać przecieży, że nie da się go sforsować, podczas próby sforsowania ulegnie zniszczeniu i trzeba będzie ponieść koszty wymiany. Podkreślam, że ubezpieczyciel zwraca koszty naprawy. Oczywiście, zawierając umowę trzeba dopilnować, aby taki warunek się w niej znalazł.

Warto przy okazji zaznaczyć, że pojawiają się już producenci krat, którzy uzyskali atest Instytutu Mechaniki Precyzyjnej na swoje wyroby.

3 Alarm, aby był naprawdę skuteczny powinien być połączony z monitoringiem. Czas dojazdu patrolu interwencyjnego nie powinien być dłuższy niż 5 minut.

Zakup odpowiednich drzwi, okien czy instalacji alarmowej to nie wszystko. Muszą być one instalowane przez wyspecjalizowane, autoryzowane przez producentów firmy. Tylko wtedy montaż jest prawidłowy i istnieje możliwość serwisowania wyrobu.

Jeżeli jesteśmy zmuszeni inwestycję podzielić na etapy – zaczynajmy od drzwi. Człowiek wychodzący z telewizorem przez okno, bo drzwi nie udało się sforsować, zwraca powszechną uwagę. Jeśli nie mamy innych zabezpieczeń, możemy w takim przypadku liczyć przynajmniej na reakcję przechodniów czy sąsiadów.

Warto też, być może, wziąć pod uwagę instalację wszystkich planowanych zabezpieczeń na raz, ale korzystając z możliwości rozłożenia kosztów zakupu i instalacji na raty. Coraz więcej producentów oferuje taką możliwość.

Reasumując należy powiedzieć, że tylko posiadanie drzwi i okien antywłamaniowych oraz alarmu z monitoringiem powoduje, że nasze mienie jest bezpieczne. Choć oczywiście nie możemy gwarantować, że istnieją zabezpieczenia nie do pokonania dla złodzieja.

Czytelnikom BD radził Dariusz Walczak, prezes Stowarzyszenia Polskich Producentów i Instalatorów Antywłamaniowej Stolarki Budowlanej.